

Απώλεια προϊόντος από την τραπεζική κρίση στην Κύπρο

Πάνος Πασιαρδής, Νικολέττα Πασιουρτίδου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η μελέτη παρέχει εκτιμήσεις για τις απώλειες προϊόντος/εισοδήματος (output loss) κατά την περίοδο 2012-2020, λόγω της τραπεζικής κρίσης στην Κύπρο. Στις περισσότερες μελέτες οι επιδράσεις των τραπεζικών κρίσεων υπολογίζονται εκ των υστέρων με τη χρήση τελικών δημοσιευμένων στοιχείων. Αντίθετα, η κρίση στην Κύπρο είναι ακόμη σε εξέλιξη και η περίοδος για την οποία η οικονομία θα παράγει κάτω από το δυνητικό προϊόν της είναι άγνωστη. Έτσι η ανάλυση διεξάγεται εκτιμώντας τη διαφορά του πραγματοποιηθέντος από το δυνητικό προϊόν (output gap) και χρησιμοποιώντας προβλέψεις για τη μελλοντική εξέλιξη του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ). Επιπρόσθετα, δίνονται εναλλακτικές εκτιμήσεις για την απώλεια προϊόντος για να ληφθεί υπόψη η αβεβαιότητα σχετικά με το βάθος και τη διάρκεια της ύφεσης.

Σε όρους επιπέδου προϊόντος, οι απώλειες για την περίοδο 2012-2014 κυμαίνονται από -8,4€ δις με -5,3€ δις (μεταξύ -56% και -35% του ΑΕΠ του 2011), και για την περίοδο 2012-2020 οι απώλειες εκτιμούνται σε -35,3€ δις με -16,7€ δις (-233% με -110% του ΑΕΠ του 2011). Σε όρους ποσοστιαίων μονάδων του ρυθμού ανάπτυξης (που υπολογίζονται ως οι συσσωρευμένες αποκλίσεις του ρυθμού μεταβολής του ΑΕΠ από το ρυθμό μεταβολής του δυνητικού προϊόντος) οι απώλειες για την περίοδο 2012-2014 υπολογίζονται μεταξύ -29,3 και -20,4 ποσοστιαίες μονάδες. Για την περίοδο 2012-2020 οι απώλειες σε όρους ρυθμού ανάπτυξης υπολογίζονται σε -35,0 με -20,0 ποσοστιαίες μονάδες.

Τα αποτελέσματα της μελέτης βασίζονται στις υποθέσεις και εκτιμήσεις για την εξέλιξη του πραγματικού και δυνητικού ΑΕΠ στην Κύπρο τα επόμενα χρόνια. Παρά ταύτα οι απώλειες προϊόντος στην περίπτωση της κρίσης στην Κύπρο είναι συγκρίσιμες με αυτές που υπολογίστηκαν από άλλες μελέτες για τραπεζικές κρίσεις σε άλλες χώρες όπως για παράδειγμα στις Σκανδιναβικές χώρες τη δεκαετία του 1990.

Οι τραπεζικές κρίσεις είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθούν αλλά δεδομένου ότι συνδέονται με μεγάλες απώλειες προϊόντος για τις οικονομίες, διάφοροι δείκτες που παρέχουν ενδείξεις για επερχόμενη κρίση πρέπει να παρακολουθούνται συστηματικά από τους φορείς χάραξης οικονομικής πολιτικής. Τέτοιοι δείκτες είναι η εγχώρια πιστωτική επέκταση, οι τιμές ακινήτων και χρηματιστηριακών τίτλων και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια.